

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/101/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316211239
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8316211239.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému Y. H., nar. XX. X. XXXX, T. XXXX, L., t.č. trvale bytom Š. XXXX/XX, L., o zaplatenie 151,05 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi 44,52 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 25,21 eur od 1.9.2015 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 19,31 eur od 13.2.2016 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 1. 12. 2016 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 151,05 eur s príslušnými úrokmi z omeškania a na náhradu trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť zo dňa 20. 11. 2012, žalobca poskytol žalovanému dodávku plynu a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté odbery cenu plynu. Žalovaný porušil túto svoju povinnosť. Jednotlivými faktúrami mu bola vyfakturovaná suma 151,05 eur, ktorú žalovaný neuhradil, preto žalobca podal na súd žalobu.

2. Dňa 16. 1. 2017 došlo na súd podanie žalobcu, ktorý trval na podanej žalobe v celom rozsahu, t.j. vrátane poplatkov za upomienky vo výške 3 eur a 10 eur, ako aj vrátane poplatku za fyzické prerušenie/obmedzenie dodávky zemného plynu vo výške 78,53 eur. Poukázal na Obchodné podmienky, v zmysle ktorých žalovaný má povinnosť uhradiť tieto poplatky za ďalšie služby a výkony, ktoré nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku plynu. Výšku týchto poplatkov stanovuje Cenník.

3. Keďže v danej veci boli splnené podmienky podľa ustanovenia §177 ods. 2 písm. a) C.s.p., súd vo veci rozhodol na základe predložených listinných dôkazov bez nariadenia ústneho pojednávania. V súlade s ustanovením §219 ods. 3 C.s.p. súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd zverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, t.j. tento oznam bol vyvesený od 13. 2. 2018 do 20. 2. 2018.

4. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, cenníkmi externých služieb a výkonov, obchodnými podmienkami,

faktúrami, zápisom o prerušení dodávky zemného plynu, poštovými hárkami, pokusom o zmier a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Dňa 20. 11. 2012 bola medzi stranami sporu uzatvorená Zmluva o združenej dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, ktorej predmetom bolo poskytovanie dodávok a predaj plynu žalovanému.

6. Bližšie podmienky zmluvného vzťahu mali byť dohodnuté v Obchodných podmienkach pre opakované dodávky plynu pre odberateľov plynu v domácnosti, v Obchodných podmienkach poskytovania univerzálnej služby pri dodávke plynu pre odberateľov plynu kategórie domácnosť, v Cenníkoch externých služieb a výkonov a v Cenníku za dodávku plynu pre domácnosti, ktorých odberné miesta sú pripojené do distribučnej siete SPP - distribúcia a.s. a oznámenie o zrušení poskytovania zvýhodnenia Plus Senior.

Podľa Cenníka externých služieb a výkonov ev. č. ESaV 1/2015, ev. č. ESaV 2/2015, ev. č. ESaV 3/2015, poplatok za zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávky plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, je 78,53 eur. Náhrada nákladov za upomienku je 3eur.

Podľa Cenníka externých služieb a výkonov ev. č. ESaV 1/2016, poplatok za zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávky plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, je 78,53 eur. Náhrada nákladov za upomienku je 3eur a náhrada nákladov za upomienku - dôrazná výzva na zaplatenie pohľadávky koncovému odberateľovi, je 10 eur.

7. Žalobca vyfakturoval žalovanému odobratý plyn týmito faktúrami:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23. 7. 2015, splatnou dňa 31. 8. 2015 s výsledkom nedoplatku 25,21 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 1. 2016, splatnou dňa 12. 2. 2016 s výsledkom nedoplatku 19,31 eur.

8. Ďalej žalobca vyfakturoval žalovanému za vystavenie a zaslanie upomienok náhradu vynaložených nákladov a to:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11. 2. 2015 splatnou dňa 25. 2. 2015 sumu 3 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11. 3. 2015 splatnou dňa 25. 3. 2015 sumu 3 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13. 4. 2015 splatnou dňa 27. 4. 2015 sumu 3 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12. 5. 2015 splatnou dňa 26. 5. 2015 sumu 3 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10. 9. 2015 splatnou dňa 24. 9. 2015 sumu 3 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12. 10. 2015 splatnou dňa 26. 10. 2015 sumu 3 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 3. 2016 splatnou dňa 29. 3. 2016 sumu 10 eur.

Žalobca súdu predložil hŕbu poštových hárkov, ktoré majú preukazovať, že mu vznikli uvedené náklady za zaslanie uvedených upomienok.

9. Taktiež žalobca vyfakturoval žalovanému poplatok za zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12. 11. 2015 splatnou dňa 26. 11. 2015 sumu 78,53 eur.

Zo Zápisu o prerušení dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľa zo dňa 10. 11. 2015 vyplýva, že došlo k prerušeniu dodávky a k iným opatreniam: zaslepenie meradla, uzavretie Q./T., I. preplombované.

10. Pokusom o zmier zo dňa 26. 9. 2016 právny zástupca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 151,05 eur.

11. Súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

Podľa ustanovenia §588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa ustanovenia §51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa ustanovenia §17 ods. 1 Zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov majú právo pri dodávke elektriny a dodávke plynu

a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu v súlade s odsekom 7, ktorá musí obsahovať najmä

1. identifikáciu dodávateľa a odberateľa,
 2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s týmito dodávkami,
 3. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s dodávkou,
 4. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
 5. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať, vrátane informácie o poplatku za vypovedanie zmluvy alebo informácie, že zmluvu je možné vypovedať bez poplatku,
 6. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a služieb súvisiacich s dodávkou vrátane kompenzácie za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby za dodávku elektriny alebo plynu,
 7. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie a miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie dostupných prostriedkov na urovanie sporu,
 8. informáciu, za akých podmienok môže odberateľ vypovedať zmluvu, ak nesúhlasí so zmenou ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a s tým súvisiacich služieb alebo so zmenou podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu,
 9. spôsob oznámenia termínu výmeny určeného meradla a informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,
 10. informácie o právach odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti aspoň formou odkazu na také informácie zverejnené na webovom sídle dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,
 11. náhradný spôsob určenia množstva dodanej elektriny alebo dodaného plynu v prípade poruchy určeného meradla alebo mimo určeného termínu odpočtu,
- b) na poskytnutie informácie o každej zmene ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a o zmene obchodných podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb a poučenie o práve vypovedať zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu podľa odseku 4 transparentným a zrozumiteľným spôsobom určeným v obchodných podmienkach podľa § 34 ods. 2 písm. f) tretieho bodu alebo § 69 ods. 2 písm. a) tretieho bodu najneskôr 30 dní pred nadobudnutím účinnosti zmeny,
- c) na výber nediskriminačnej formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho zúčtovacieho obdobia; dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce zúčtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce zúčtovacie obdobie a bude upravená len o rozdiel medzi cenou elektriny alebo plynu uplatňovanou v predchádzajúcom zúčtovacom období a cenou elektriny alebo plynu, ktorá sa bude uplatňovať v nadchádzajúcom zúčtovacom období; odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť,
- d) na poskytnutie písomnej informácie o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a) v primeranom časovom predstihu pred uzavretím takej zmluvy; primeraným časovým predstihom sa rozumie čas, ktorý potrebuje odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti na posúdenie informácií o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a),
- e) na poskytnutie informácie o

1. práve písomne odstúpiť od zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu do 14 dní odo dňa uzavretia takej zmluvy; takú informáciu je dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu povinný poskytnúť odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti formou samostatného písomného poučenia spolu s formulárom na odstúpenie od zmluvy podľa prílohy č. 1 najneskôr pri uzavretí zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu, 2. prípadnej povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti uhradiť dodávateľovi elektriny alebo dodávateľovi plynu cenu za skutočne poskytnuté plnenie, ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti odstúpi od zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu po tom, čo udelil výslovný súhlas podľa odseku 19.

12. Súd v tomto konaní mal preukázané rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých zistil, že na základe platne uzatvorenej Zmluvy o dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, žalobca dodal žalovanému plyn, ktorý mu vyfakturoval faktúrou č. 7453036036 zo dňa 23. 7. 2015, splatnou dňa 31. 8. 2015 s výsledkom nedoplatku 25,21 eur a faktúrou č. 7415908078 zo dňa 29. 1. 2016, splatnou dňa 12. 2. 2016 s výsledkom nedoplatku 19,31 eur. Žalovanému bol dodaný plyn, za ktorý neuhradil sumu 44,52 eur, preto súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 44,52 eur.

13. Podľa ustanovenia §517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pretože žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou peňažného dlhu vo výške 44,52 eur, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania, ktorý je v súlade s ustanovením §517 ods.2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. a to podľa splatnosti jednotlivých faktúr.

14. Podľa ustanovenia §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia §52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky,

ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

15. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle §52 Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Aj napriek tomu, že ide o zmluvu o dodávke plynu podľa Zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, ako už súd vyššie uviedol, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Aj v poznámke pod čiarou §17 zákona o energetike sa uvádza odkaz na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a §52 Občianskeho zákonníka.

16. Ustanovenie §53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania

neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

17. Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie poplatkov za zabezpečenie prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu vo výške 78,53 eur, poplatkov za upomienky 6x 3eur a 1x 10 eur.

V súvislosti s týmito poplatkami je potrebné uviesť, že pri týchto poplatkoch podľa Cenníka externých služieb a výkonov sa jedná o poplatky za porušenie zmluvy, pričom spotrebiteľ nemá v ďalšom možnosť využívať služby pôvodne mu poskytované žalobcom. Teda žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný platiť sankciu za to, že dodávateľ mu nebude dodávať plyn. Za tieto poplatky žalovanému ako spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba. Práve naopak, bol jej znemožnený prístup k službám a ďalším dodávkam zo strany žalobcu. Preto je súd názoru, že takéto dojednanie ohľadne vyššie uvedených poplatkov, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ustanovenie §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka a tento nárok žalobcu súd považuje za nedôvodný v celom rozsahu. Preto súd žalobu žalobcu v časti týchto poplatkov zamietol a to aj spolu s úrokmi z omeškania z týchto súm.

Pri poplatku za zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu žalobca ani nepreukázal, že mu vznikli skutočné reálne náklady vo výške 78,53 eur. V konaní si uplatnil tento poplatok na základe Cenníka, ktorý bol formulárovo vnútený žalovanému ako zmluvná podmienka, ktorú však žalovaný nemal možnosť nijako ovplyvniť.

Poplatky za upomienky súd posúdil ako neúčelné a to vzhľadom na počet týchto upomienok, t.j. 7upomienok. Súd tu poukazuje na to, že žalobca mal iné možnosti vymáhania svojich pohľadávok a napriek 7upomienkam aj tak v konečnom dôsledku podal žalobu na súd. Preto týchto 7upomienok súd posúdil, že ide o neúčelne úkony zo strany žalobcu a nepatrí mu za nich ani náhrada vecných nákladov.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takéto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie ÚS SR z 24.02.2011, IV. ÚS 55/2011-19).

V neposlednom rade súd má za to, že kritériu prijateľnosti zmluvnej podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre

spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizácii zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014 sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014, rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3. 5. 2010). Na základe uvedeného súd je toho názoru, že žalobcovi nepatria vyššie špecifikované poplatky.

V obdobnej veci rovnako súd rozhodol rozsudkom zo dňa 30. 5. 2017 sp. zn. 5Csp/201/2016, kde tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. 1. 2018 sp. zn. 24Co/137/2017.

18. Poplatky za prerušenie/obmedzenie dodávky zemného plynu a za upomienky sa javia iba ako ďalšia sankcia za oneskorenie sa s platením za dohodnuté dodávky plynu, pričom takáto sankcia má charakter zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by dojednanie o zmluvnej pokute a sankciách bolo súčasťou listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Vymedzenie vo Všeobecných obchodných podmienkach, resp. v Cenníku, súd nemôže považovať za platné dojednanie zmluvnej pokuty ako to vyžaduje ustanovenie §544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (nález ÚS ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011).

V danom prípade tak nie je splnený zákonný predpoklad platného dojednania poplatku za prerušenie dodávky zemného plynu a poplatku za upomienky ako zmluvnej pokuty v písomnej forme, nesplnenie ktorej má za následok jej absolútnu neplatnosť v zmysle ustanovenia §40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca podanou žalobou požadoval zaplatenie 151,05 eur. Z tejto sumy súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 44,52 eur (29,48% žalovanej sumy), čo predstavuje úspech žalobcu a neúspech žalovaného. V časti o zaplatenie 106,53 eur (70,52%) súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje neúspech žalobcu a úspech žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalovaný, ktorému by patrila náhrada trov konania po odpočítaní jeho neúspechu v konaní od jeho úspechu v konaní, tj. v rozsahu 41,04% z trov konania, na ktoré by mal žalovaný nárok pri plnom úspechu. Žalovanému preukázateľne v konaní žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, preto súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.